

Sammanfattning

Bakgrund: I dagens Sverige finns det cirka 10 000 hörselskadade barn och ungdomar. De som bor i Stockholms län får hjälp med hörapparater, hörseltekniska hjälpmedel och övrig hörselhabilitering hos Hörselhabiliteringen Barn & Ungdom, som är en del av Hörsel- och Balanskliniken på Karolinska Universitetssjukhuset (KS).

Hörapparater kan hjälpa ungdomarna att höra bättre, dock förstärker hörapparaterna alla ljud. Genom att eliminera eller reducera de negativa effekterna av avstånd, buller och efterklang underlättas taluppfattningen. Detta görs genom att använda hörseltekniska hjälpmedel som olika slingsystem, FM-system och streamers.

Syfte: Huvudsyftet med studien var att ta reda på högstadieelevers användning och behov av hörseltekniska hjälpmedel utanför skolan. Delsyften var att ta reda på hur mycket de hörseltekniska hjälpmedlen används samt vad Hörselhabiliteringen Barn & Ungdom lånat ut för hörseltekniska hjälpmedel och om det är de som används.

Metod: Studien var en kvantitativ enkätstudie bland 17 hörselskadade högstadieelever födda mellan 2000 och 2003. Enkäten bestod av 10 frågor med fasta svarsalternativ och två mer öppna frågor. För att delta i studien krävdes underskrift med godkännande från elevens förälder.

Resultat: Studien visade att hörlurar var det hjälpmedel som användes mest. Halsslinga hade många missnöjda användare på grund av kvaliteten. Det framkom att det var en varierande användningstid av hjälpmedlen. Majoriteten hade fått låna hjälpmedlet från Hörselhabiliteringen Barn & Ungdom. Många brister kom fram angående de hörseltekniska hjälpmedlen.

Slutsats: Det fanns en stor användning av hörseltekniska hjälpmedel bland deltagarna. Det fanns förbättringspotential vad gäller de flesta hjälpmedel. Hjälpmedel Stockholm vid Stockholms läns landsting (SLL) bör se över sitt upphandlade sortiment så att förskrivarna av hörseltekniska hjälpmedel bättre ska kunna tillfredsställa ungdomarnas behov av hjälpmedlen. På grund av det låga antalet deltagare i studien var det vågsamt att dra några generella slutsatser.

Nyckelord: hörselnedsättning, barn, ungdomar, hörseltekniska hjälpmedel

Abstract

Background: In Sweden today there are about 10 000 hearing impaired children and youth. Those living in Stockholm County are helped with hearing habilitation at Department of Hörselhabiliteringen Barn & Ungdom which is a part of Department of hearing at Karolinska Universitetssjukhuset (KS). This unit provides hearing aids and other assistive listening devices.

Hearing aids can help young people to hear better, but hearing aids amplify all sounds. By eliminating or reducing the negative effects of distance, noise and reverberation, speech perception can be enhanced. This is done by using listening devices such as loop systems, FM systems and streamers.

Purpose: The main purpose of this study was to find out high school students' use and need of assistive listening devices outside of school. Subsidiary purpose was to find out how much the assistive listening devices were used and what kind of listening devices Hörselhabiliteringen Barn & Ungdom issued and if those were used.

Method: The study was a quantitative questionnaire study among 17 hearing impaired high school students born between 2000 and 2003. The survey consisted of 10 questions with fixed answers and two more open questions. To participate in the study a signature of approval from the student's parent was required.

Results: The study showed that headphones were the listening device most used. Neckloop had many dissatisfied users because of the quality. The study also showed that there was a varied time usage of the listening devices. The majority of the participants had received assistive listening devices from department of hearing habilitation. Many weaknesses came up regarding the devices.

Conclusion: There was a great use of assistive listening devices among the participants. There was potential for improvement for most of the listening devices. Hjälpmedel Stockholm at Stockholms läns landsting (SLL) should overhaul their procured assortment of listening devices so the prescribers of assistive listening devices better can satisfy the needs of young people. Because of the low number of participants in this study, it is daring to generalize any conclusions.

Key words: hearing loss, children, assistive listening devices